

Οι παραστάσεις της κ. Πιερά. (Θέατρο «Κεντρικόν»). Την τελευταία τριετία περισσότερο θεατρική κίνηση μπορεί κανείς να πει ότι είχαμε χάρη στις επισκέψεις ξένων ηθοποιών παρ' όστις εμφανίσεις δικών μας. Η Σερζίν, ή Προβόστ, ή Ποπίσκο, ή Ντερμόζ, ή Σιμόν ή Βουλσαμάκη, ή Αλεξάντρ, ή Μπρυννο, ή Ρολάν φιλοξενήθηκαν σε διάφορα αθηναϊκά θέατρα και μās έδειξαν μια ποικιλία τα έντων, που καθένα έχει την αξία του και την ειδικότητά του.

Με τη σειρά της ήλθε και η κ. Πιερά. Άλλά η κ. Πιερά δέν ήλθε όπως όλοι οι άλλοι συνάδελφοί της. Ο ερχομός της έγινε δεκτός με έκτακτες προετοιμασίες και ή κίνηση γύρω από τις εμφανίσεις της ήταν έντελως εξαιρετική. Άπαραίτητο λοιπόν είναι όχι μόνο να κρίνουμε την κ. Πιερά, αλλά και να την συγκρίνουμε με τις καλύτερες από τις πρωταγωνίστριες που αναφύραμε παραπύνω.

Η κ. Πιερά μās παρουσιάστηκε με διπλή θεατρική υπόσταση: κομεντιέν και τραγωδός μαζί. Και σε μία σειρά έξη παραστάσεων, στις οποίες έπαιξε τις «Μαριονέττες» του Βόλφ, την

«Αιχμάλωτο» του Μπουρντέ, τη «Φαίδρα» του Ρακίνα, το «Γαμήλιο Έμβάτήριο» του Μπατάιγ, το «Δηλητήριο» του Μπερστάιν και το «Gout du vice» του Λαβεντάν, βρήκε τους κατάλληλους ρόλους για να μās παρουσιάσει απ' όλες τους τις πλευρές την ποικιλία των ικανοτήτων της. Η κ. Πιερά στις έξη αυτές παραστάσεις έδωσε έξη διαφορετικές γυναίκες, μία μικρή πινακοθήκη γυναικείων πορτραίτων, που καθένα είχε το δικό του ενδιαφέρον και τον δικό του χαρακτήρα. Παρουσίασε γυναίκες άναστατωμένες από έρωτες φυσικούς και άφύσιους («Αιχμάλωτος»), θειτούς και άθεμίτους («Φαίδρα»), μία ποικιλία καταστάσεων, σε καθενιά από τις οποίες έδινε την ανάλογη άτμοσφαιρα και το ανάλογο χρώμα.

Οι πρώτες εμφανίσεις της είναι αλήθεια ότι άφησαν κάποια μικρή άπογοήτευση. Η κ. Πιερά δέν ικανοποίησε στην άρχή όχι γιατί δέν έπαιξε καλά, αλλά γιατί δέν έπαιξε κάτι περισσότερο από καλά. Μολονότι στη β' πράξη της «Αιχμάλωτου», μία πράξη γεμάτη έλιγμούς και επικίνδυνα σημεία, ή κ. Πιερά κέρδισε την εκτίμηση και τον πιο άπαιτητικών, ώστόσο δέν είχε παρουσιάσει ακόμα εκείνο που τοποθετεί τον ηθοποιό άπάνω από τη σειρά των άλλως καλών ηθοποιών. Έδειξε ότι ξέρει να χρησιμοποιεί με πολλή γνώση της σκηνης τη ματιά της, την κίνηση των χειρών της, τις άμέτρητες κλίσεις και στάσεις που μπορεί να πάρει το σώμα και προπάντων έδειξε, σε στιγμές βουβής άγωνίας και άρηγίας, πόσο πιο εύγλωττη μπορεί να είναι ή σιωπή από το λόγο όταν ο ηθοποιός δέν παίζει μόνο αλλά και δημιουργεί.

Όστόσο ή κ. Πιερά δέν κατώρθωσε να διαλύσει και τις τελευταίες άμφιβολίες παρά μόνο με την εμφάνισή της στη «Φαίδρα», όπου έδωσε το μέτρο των δυνάμεών της. Στην έρμηνεία ρόλων τραγικών άπύχει ή συνήθεια να ζητούμε διαρκή ταραχή και ασίγαστες φωνές. Άλλά το τραγικό πειθος είναι μία φωτιά, που δέν κάνει τίποτ' άλλο παρά να προετοιμάζει μία έκρηξη, ένα γρόμισμα, μία καταστροφή. Η προετοιμασία αυτή είναι μία θανάσιμη και σιωπηλή άγώνια, που σπάνια άφίνει να έδηλωθει. Και ή κ. Πιερά υπολόγισε τη θέση της για κάθε σκηνή της τραγωδίας και προπάντων προετοίμασε τη φωνή της τόσο καλά, ώστε όταν έφτανε στις δύσκολες στιγμές τις άντιμετώπιζε χωρίς πτώσεις ή τεχνικές λοξοδομίες. Η σκηνή έκείνη στην α' πράξη όπου ή Φαίδρα έξομολογείται στην τροφή της, τον ένοχό της έρωτα για τον Ίππόλυτο, καθώς και ή έξοδος στην ή πράξη, — αν και στο τέλος της έξόδου βρέθηκε ή κ. Πιερά σχεδόν χωρίς φωνή, — έγιναν με δύναμη αληθινής τραγωδού.

Και οι τελευταίες αυτές έντυπώσεις νομίζω ότι είναι οι χαρακτηριστικώτερες και εννοικώτερες από τις εμφανίσεις της κ. Πιερά στη β' πράξη του «Δηλητηρίου» ή κ. Πιερά παρουσιάστηκε πληρέστερα ως κομεντιέν. Άλλά και με την εμφάνισή της αυτή δέν κατώρθωσε να βγει από τη σειρά των άλλως καλών κομεντιέν. Η Σερζίν, λ. γ., στα έργα του ρεπερτορίου της κ. Πιερά, εκτός από τη «Φαίδρα», θά έπαιζε χωρίς άμφιβολία θερμότερα, έντονότερα. Όσοι θυμούνται την άπο-

στροφή της στο τελευταίο φινάλε της «Riposte» θά συμφωνήσουν άσφαλώς μαζί μου. Και άκριβώς στη σύγκριση αυτή ήθελα να καταλήξω, έπειτα από την άνάλυση των ικανοτήτων της κ. Πιερά. Άξιζε ή εξαιρετική κίνηση που έγινε γύρω από τα παραστάσεις της κ. Πιερά; Όταν σκεφθούμε τη δημιουργία της στη «Φαίδρα», ναί. Όταν όμως θυμηθούμε ότι για τη Σερζίν δέν έγινε τίποτα, όχι.

Οι παραστάσεις αυτές μās έγνωρισαν και τον κ. Λυγκέ, έναν από τους πιο νέους ζέν—πρεμιέ της «Γαλλικής Κομωδίας». Είναι ηθοποιός με άξιόλογο ταλέντο, και εύχαριστη εμφάνιση. Άοκετή άλλωστε δοκιμασία ήταν το γεγονός ότι κατώρθωσε να σταθεί πλάι στην κ. Πιερά πολύ καλά και σε όλα τα έργα, εκτός από τη «Φαίδρα» όπου έπειτ' από την πρώτη πράξη το παιξισμό του έγινε ρητορικό και σχεδόν έξωτετικό. Άπό τους άλλους συνεργάτες της κ. Πιερά, άποσδήποτε άγαθή έντύπωση έκανε μόνο ο κ. Γκαρά. Όλοι οι άλλοι μετριώτατοι και συχνά άκατάλληλοι για τους ρόλους που έπαιζαν.